

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

επί του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης

**«Σύσταση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας
του Καταναλωτή, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Ανταγωνισμού και λοιπές διατάξεις»**

Νοέμβριος 2025

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 30 Οκτωβρίου 2025 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο *"Σύσταση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Ανταγωνισμού και λοιπές διατάξεις"*.

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Ιωάννη Παπαργύρη, Κωνσταντίνο Πασιόπουλο, Φώτη Κολεβέντη, Εμμανουήλ Πεπόνη, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Νικόλαο Τσεμπερλίδη.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Γεώργιος Γωνιωτάκης**, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες ο **κ. Απόστολος Μπόκας**, Επιστημονικό Στέλεχος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, η **κα Λήδα - Παναγιώτα Αλέπη**, Νομικός, Σύμβουλος Διεθνούς Αναπτυξιακής Στρατηγικής και ο **κ. Ευάγγελος Ζερβέας** πρώην Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής του Καταναλωτή, πρώην Σύμβουλος του Δ.Σ.Α., Δικηγόρος.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής η **κα Μαρία Ιωαννίδου**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε τρεις (3) συνεδριάσεις και η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2026.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου 2026, διατύπωσε την υπ' αριθ. 362 Γνώμη της.

Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

επί του σχ/ν

«Σύσταση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Ανταγωνισμού και λοιπές διατάξεις»

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Το σχέδιο νόμου «Σύσταση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Ανταγωνισμού και λοιπές διατάξεις» περιλαμβάνει **52 άρθρα**, τα οποία κατανέμονται σε (4) Μέρη (**ΜΕΡΟΣ Α' έως Δ'**).

Το **ΜΕΡΟΣ Α'** του σχ/ν (**άρθρα 1-39**) αφορά στη Σύσταση και Λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.

Σκοπός του Μέρους Α' του σχ/ν (**άρθρο 1**) είναι η εφαρμογή ενός ενιαίου και σύγχρονου πλαισίου ρύθμισης, παρακολούθησης και εποπτείας της αγοράς και η ενίσχυση της διαφάνειας κατά τη λειτουργία του ανωτέρω πλαισίου, με απώτερο στόχο την αποτελεσματική προστασία, την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών και την αντιμετώπιση του κόστους διαβίωσης των πολιτών. Αντικείμενο του Μέρους Α' (**άρθρο 2**) είναι η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με αρμοδιότητες σχετικά με τον έλεγχο της αγοράς και την τήρηση της νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή. Στην ανωτέρω Αρχή συνενώνονται το προσωπικό και οι αρμοδιότητες υφισταμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή».

Το **άρθρο 3** προβλέπει ότι η νέα Ανεξάρτητη Αρχή είναι αρμόδια για: α) την εποπτεία της αγοράς και τη διασφάλιση της διαφανούς λειτουργίας της, μέσω του ελέγχου και της μέριμνας για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, και β) την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, την εν γένει υποστήριξή τους, τη διαμεσολάβηση στην επίλυση διαφορών και την παροχή νομικής προστασίας. Η Αρχή έχει νομική προσωπικότητα, απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές.

Το **άρθρο 4** ορίζει τις αρμοδιότητες της νέας Ανεξάρτητης Αρχής που ασκούνται κατά την επιδίωξη της αποστολής της, η οποία είναι η ενίσχυση της διαφάνειας της αγοράς, η αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, η προάσπιση των οικονομικών τους συμφερόντων και η διαμόρφωση μίας υγιούς καταναλωτικής συνείδησης.

Τα όργανα διοίκησης της Αρχής (**άρθρο 5**) είναι το Συμβούλιο Διοίκησης, ο Διοικητής και οι τρεις (3) Υποδιοικητές. Συστήνεται πενταμελές Συμβούλιο Διοίκησης (**άρθρο 6**) με πενταετή θητεία μπορεί να ανανεωθεί μία (1) φορά, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Αρχής και του Συμβουλίου Διοίκησης. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου ορίζονται στο **άρθρο 7** του σχ/ν. Το **άρθρο 8** προβλέπει ότι ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές τελούν σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, η θητεία τους είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία (1) φορά με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Οι θέσεις των Υποδιοικητών έχουν τα εξής θεματικά αντικείμενα: α) την εποπτεία και τον έλεγχο της αγοράς και του ηλεκτρονικού εμπορίου και την προστασία του καταναλωτή, β) την εξωδικαστική συναινετική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών και την παρακολούθηση της εφαρμογής στον ιδιωτικό τομέα της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 3769/2009 (Α' 105), γ) τον διοικητικό, οικονομικό και ψηφιακό μετασχηματισμό της Αρχής. Οι αρμοδιότητες του Διοικητή και των Υποδιοικητών ορίζονται στα **άρθρα 9-10**. Το **άρθρο 11** προβλέπει τα κωλύματα και ασυμβίβαστα για τα όργανα διοίκησης της Αρχής, το **άρθρο 12** τη διαδικασία επιλογής τους με ανοικτό διαγωνισμό και το **άρθρο 13** τις διαδικασίες παύσης, παραίτησης και αναπλήρωσης των οργάνων διοίκησης της Αρχής.

Το **άρθρο 14** ορίζει τις απορροφώμενες οργανικές μονάδες που συγκροτούν την Αρχή και το **άρθρο 15** προβλέπει τη σύσταση Γραφείο Διοικητή, το οποίο επικουρεί τον Διοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του. Στην Αρχή συστήνονται επίσης Γραφείο Νομικού Συμβουλίου, το οποίο αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) (**άρθρο 16**) και αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της (**άρθρο 17**).

Το **άρθρο 18** προβλέπει τη σύσταση πεντακοσίων (500) θέσεων, πέραν των καλυπτόμενων από μετακλητούς, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15, εκ των οποίων, τριακόσιες (300) τουλάχιστον θέσεις καταλαμβάνονται από Ελεγκτές. Από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής μεταφέρεται

αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας το προσωπικό με σχέση δημοσίου δικαίου, ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή ορισμένου χρόνου ή με σχέση έμμισθης εντολής, συμπεριλαμβανομένων και των προσώπων που κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις, που υπηρετεί ή κατέχει οργανική θέση κατά την έναρξη της λειτουργίας της Αρχής στις απορροφώμενες οργανικές μονάδες.

Το **άρθρο 19** αφορά στις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής κινητικότητας, το **άρθρο 20** στην επιλογή προϊσταμένων της Αρχής και το **άρθρο 21** στην τοποθέτηση, θητεία και λήξη της θητείας αυτών.

Το **άρθρο 22** προβλέπει ότι με γνώμονα την επίτευξη των στρατηγικών στόχων, κοινοποιείται στις υπηρεσίες το επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής στο οποίο περιλαμβάνονται οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι των οργανικών μονάδων και το **άρθρο 23** ορίζει ότι στο προσωπικό της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων και των Ελεγκτών, εφαρμόζονται αναλογικά όσα προβλέπονται στο άρθρο 59 του ν. 5043/2023 (Α' 91), περί συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής.

Το **άρθρο 24** περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις για την ευθύνη των οργάνων διοίκησης και των υπαλλήλων της Αρχής, το **άρθρο 25** ρυθμίσεις για την νομική υπεράσπιση των οργάνων διοίκησης και των υπαλλήλων της Αρχής και τα αντίστοιχα δικαστικά έξοδα και το **άρθρο 26** ειδικές διατάξεις για την προστασία των υπαλλήλων της Αρχής.

Το **άρθρο 27** προβλέπει την υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης για τα όργανα διοίκησης. Το **άρθρο 28** ορίζει ότι τα όργανα διοίκησης κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας και ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από την κείμενη νομοθεσία με γνώμονα την αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής και το **άρθρο 29** ορίζει τα θέματα δικαστικής εκπροσώπησης και νομικής υποστήριξης της Αρχής.

Το **άρθρο 30** αναφέρεται στα θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης της Αρχής.

Τα **άρθρα 31-35** αφορούν στη θεσμική θωράκιση της Αρχής. Ειδικότερα, το **άρθρο 31** προβλέπει την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των οργάνων διοίκησης της Αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Το **άρθρο 32** προβλέπει τη σύνταξη αναλυτικών ετήσιων εκθέσεων απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής για το επόμενο έτος, καθώς και την υποβολή ειδικών εκθέσεων κατά τη διάρκεια του έτους για θέματα της αρμοδιότητάς της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Ανάπτυξης και στον Πρόεδρο της Βουλής, εφόσον της το ζητήσουν. Τα **άρθρα 33-34** αφορούν

στις σχέσεις της Αρχής με τη Βουλή, τις δικαστικές, εισαγγελικές και διοικητικές αρχές και με τον Υπουργό Ανάπτυξης. Το **άρθρο 35** προβλέπει ότι η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών της Αρχής, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών, οι οργανικές θέσεις του προσωπικού, τα προσόντα διορισμού στους κλάδους και στις ειδικότητες, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων, καθώς και η κατανομή των οργανικών θέσεων του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, καθορίζονται με τον Οργανισμό της. Επίσης, η λειτουργία της Αρχής ρυθμίζεται από εσωτερικούς κανονισμούς, στους οποίους περιλαμβάνονται: α) ο Κανονισμός Λειτουργίας και β) επιμέρους εσωτερικοί κανονισμοί, με τους οποίους καθορίζονται ιδίως τα καθήκοντα του προσωπικού των υπηρεσιών της, και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

Τα **άρθρα 36-39** περιλαμβάνουν τις εξουσιοδοτικές, τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Α' του σχ/ν.

Το **ΜΕΡΟΣ Β'** του σχ/ν αφορά σε ρυθμίσεις για την Επιτροπή Ανταγωνισμού με την τροποποίηση του Ν.3959/2011 και περιλαμβάνει τα **άρθρα 40-46**.

Το **άρθρο 40** τροποποιεί το άρθρο 6 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί προηγούμενης γνωστοποίησης συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, ορίζοντας ότι κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού πριν από την πραγματοποίησή της και μετά από τη σύναψη συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης.

Με το **άρθρο 41** αντικαθίσταται η παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, περί της διαδικασίας προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και προβλέπεται ότι οι προθεσμίες ως προς την εκκίνηση της διαδικασίας προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων που υλοποιούνται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν εκκινούν, εάν το έντυπο γνωστοποίησης δεν είναι πλήρως και ορθά συμπληρωμένο.

Το **άρθρο 42** προσθέτει εδάφια δεύτερο και τρίτο, στην παρ. 1 του άρθρου 17 του ν.3959/2011, που αφορούν στον υπολογισμό του τέλους που καταβάλλεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από τις ανώνυμες εταιρείες που ιδρύονται ή αυξάνουν το μετοχικό τους κεφάλαιο, προκειμένου να μην υφίσταται ερμηνευτική αμφιβολία ως προς τον τρόπο που αυτό υπολογίζεται.

Το **άρθρο 43** προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού φοιτητών επ' αμοιβή

αντί της προηγούμενης αμισθί πρακτικής άσκησης, όπως ισχύει ήδη σε άλλους φορείς του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και ανεξαρτήτων αρχών καθώς και τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ασκούμενων δικηγόρων, κατ' αναλογία όσων ισχύουν σε άλλες ανεξάρτητες αρχές.

Με το **άρθρο 44** τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, περί παροχής πληροφοριών και προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού να επιβάλει σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, σε περιπτώσεις που αυτές αρνούνται να παράσχουν τις ζητηθείσες από την Επιτροπή πληροφορίες στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών τους. Αποσαφηνίζεται, έτσι, ότι εκτός από τη δυνατότητα επιβολής περιοδικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αίτημα παροχής πληροφοριών και εντολή ελέγχου, η οποία προστέθηκε με τον ν. 4886/2022, εξακολουθεί να υφίσταται δυνατότητα επιβολής προστίμων για τις αντίστοιχες παραβάσεις, σε εναρμόνιση και με την Οδηγία 2019/1.

Με το **άρθρο 45** προστίθεται άρθρο 38Α στον ν. 3959/2011 και συγκεκριμένα αποσαφηνίζεται η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού να κάνει χρήση τεχνητής νοημοσύνης (βλ. άρθρο 4 ν. 4961/2022) καθώς και να αποκτά απευθείας πλήρη πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα, όπως στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα - Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΟΠΣ-ΕΣΗΔΗΣ), χωρίς να υφίσταται ανάγκη υποβολής αιτημάτων και ενημέρωσης σχετικά με το αντικείμενο των ερευνών της.

Το **άρθρο 46** τροποποιεί την παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, περί διεξαγωγής ερευνών. Ειδικότερα, δίνεται η δυνατότητα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να επιβάλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών τους, σε περιπτώσεις που αυτές αρνούνται να υποβληθούν ή παρεμποδίζουν τις έρευνές της.

Το **ΜΕΡΟΣ Γ'** του σχ/ν αφορά σε λοιπές διατάξεις και περιλαμβάνει τα **άρθρα 47-51**.

Το **άρθρο 47** προβλέπει την αναγραφή κατά τρόπο σαφή και ευκρινή, των στοιχείων που σχετίζονται με τη διαμόρφωση της τελικής τιμής προϊόντος σε νωπά προϊόντα στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου.

Το **άρθρο 48** παρατείνει μέχρι την 30^η Ιουνίου 2026 τη ισχύ ειδικών μέτρων που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και την προστασία της αγοραστικής ισχύος των καταναλωτών και αφορούν

στην υποχρέωση ανακοίνωσης ανατιμήσεων προϊόντων (παρ. 7 του άρθρ. 15 ν.5055/2023), στην ανακοίνωση ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης οπωροκηπευτικών προϊόντων (παρ. 5 άρθρ. 17 ν.5055/2023), καθώς και στον εξορθολογισμό και τη διαφάνεια των τιμών (παρ.9 άρθρ.38 ν. 5082/2024).

Το **άρθρο 49** προβλέπει τον τρόπο είσπραξης του ηλεκτρονικού παράβολου για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής «Β.6.», περί επενδύσεων σε νεοφυείς επιχειρήσεις από το Υπουργείο Ανάπτυξης και προς όφελος της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.».

Τα **άρθρα 50-51** ορίζουν τις εξουσιοδοτικές και τις μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Γ' του σχεδίου νόμου.

Τέλος το **ΜΕΡΟΣ Δ'** του σχ/ν (**άρθρο 52**), ορίζει την έναρξη ισχύος από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις. Ειδικά για το άρθρο 47, περί της αναγραφής της πορείας διαμόρφωσης της τελικής τιμής προϊόντος σε νωπά προϊόντα στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, ισχύει από την έκδοση της απόφασης του άρθρου 50.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Μέρος Α΄ του υπό εξέταση σχεδίου νόμου εισηγείται την ίδρυση Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με την απορρόφηση σε αυτήν: α) της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙΜΕΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, εκτός του Τμήματος Χημικών Αναλύσεων, β) της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή, που υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, γ) του Τμήματος Γ΄ Επικοινωνίας και Εξωστρέφειας, που υπάγεται στη Διεύθυνση Πολιτικής και Ενημέρωσης Καταναλωτή της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και δ) της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής Συνήγορος του Καταναλωτή.

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις και τη σχετική αιτιολογική έκθεση, το σχέδιο νόμου παρουσιάζεται να έχει ως στόχο τη δημιουργία μίας Αρχής που προορίζεται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της διαφάνειας κατά τη λειτουργία της αγοράς, καθώς και στην ενδυνάμωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών μέσω της αποτελεσματικότερης εποπτείας της αγοράς. Μία τέτοια τάση συνένωσης των διαφόρων υπηρεσιών προστασίας του καταναλωτή και εποπτείας της αγοράς έχει παρατηρηθεί σε χώρες της αμερικανικής ηπείρου (Καναδάς, Βραζιλία), αλλά εντοπίζεται και σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (π.χ. Φινλανδία, Ολλανδία, Νορβηγία). Αυτή η τάση, προκύπτει από συγκεκριμένες οικονομικές, διοικητικές και θεσμικές ανάγκες και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός συνεκτικού, αποδοτικού και θεσμικά ενισχυμένου πλαισίου διοίκησης, ικανού να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Στα επιτυχημένα παραδείγματα ενοποιημένων αρχών έχει διατηρηθεί η τεχνογνωσία και εμπειρία των επιμέρους φορέων, δημιουργώντας μία δυναμική ομάδα με εξειδικευμένες γνώσεις, που επιτρέπει την καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού και των υποδομών, με τη χρήση κοινών πληροφοριακών συστημάτων και τη διασφάλιση οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ ελεγκτικών μηχανισμών. Κρίνεται αναγκαίο να σημειωθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις επιτυχημένων ενοποιήσεων, είναι πολύ υψηλό το αίσθημα αναγνώρισης της αρχής μεταξύ των πολιτών, διατηρώντας ένα ενιαίο σημείο επαφής για καταγγελίες, ενημέρωση και διαμεσολάβηση, με διαφανείς διαδικασίες και δημοσιευμένα αποτελέσματα. Τέτοιες μεταρρυθμίσεις, υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από εγγυήσεις ανεξαρτησίας και θεσμικούς μηχανισμούς ελέγχου, μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και την εμπιστοσύνη των πολιτών στη δημόσια διοίκηση. Ωστόσο,

η τάση ενοποίησης των αρχών δεν είναι υποχρεωτική ανάμεσα στα κράτη της ΕΕ, για αυτό και η διαδικασία ή η δημιουργούμενη αρχή διαφέρει από χώρα σε χώρα ανάλογα με τις θεσμικές παραδόσεις, τις διοικητικές δομές και το βαθμό εξειδίκευσης που η κάθε εθνική αρχή επιθυμεί να έχει.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά τη σημασία που δίνει η ΕΕ στην προστασία των καταναλωτών, και στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, δεν υπάρχει μία ενιαία, κεντρική «Αρχή Προστασίας Καταναλωτών» της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μορφή ενιαίου εκτελεστικού οργανισμού. Η νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και των δικαιωμάτων τους επιβάλλεται σε επίπεδο ΕΕ με διάφορα μέσα, μεταξύ των οποίων ο συντονισμός των ενεργειών εθνικών οργανώσεων καταναλωτών και η προσχώρηση σε διεθνείς συμφωνίες. Για ατομικά παράπονα, οι καταναλωτές πρέπει να απευθύνονται στο εθνικό τους Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή ή στις εθνικές αρχές προστασίας καταναλωτών.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η θεσμοθέτηση της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής του Συνηγόρου του Καταναλωτή το 2004, αποτελεί παράδειγμα πρωτοπόρου θεσμού της εξωδικαστικής επίλυσης καταναλωτικών διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και τούτο διότι η χώρα εναρμονίστηκε προς τις Συστάσεις 98/257/ΕΚ και 2001/310/ΕΚ σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα εξωδικαστικά όργανα συναινετικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών, προχωρώντας στη σύσταση ενός αξιόπιστου οργάνου πολύ πριν η ύπαρξή του καταστεί υποχρεωτική από τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/11/ΕΕ. Στην εικοσαετή λειτουργία του, ο Συνήγορος του Καταναλωτή, η πρώτη Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή που ιδρύθηκε για την εμπέδωση στην ελληνική κοινωνία της κουλτούρας της φιλικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών γρήγορα, ανέξοδα και αποτελεσματικά, έχοντας την ευχέρεια παρέμβασης στο σύνολο των ζητημάτων προστασίας του καταναλωτή, έχει επιδείξει σημαντικότατο κοινωνικό έργο το οποίο αποτυπώνεται στις 19 Ετήσιες Εκθέσεις του, ενώ διαθέτει θεσμικό κύρος και εξακολουθεί να χαίρει της εμπιστοσύνης, εκτίμησης, αποδοχής και χρήσης από το σύνολο των πολιτών της χώρας. Η εμπιστοσύνη που εκπέμπει ο Συνήγορος του Καταναλωτή με το έργο που συνεχώς παράγει, αντανακλάται με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο και στη συνεχή χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία προχώρησε πρόσφατα στην υπογραφή νέας σύμβασης

χρηματοδότησης της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κέντρου Καταναλωτή Ελλάδας – υπό την αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Καταναλωτή – και για την επόμενη διετία 2026-2027¹.

Υπό αυτό το πρίσμα, η Ο.Κ.Ε. **εκφράζει τον έντονο προβληματισμό της για την κατάργηση του Συνηγόρου του Καταναλωτή που εκ των νομοθετικών εγγυήσεων λειτουργίας του, αλλά και των ποιοτικών δεικτών έχει αποδείξει τη διαρκή και διαχρονική αποτελεσματικότητά του.** Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η συνένωσή του Συνηγόρου με άλλες κρατικές υπηρεσίες που υπάγονται στη διοικητική ιεραρχία της Δημόσιας Διοίκησης (δηλαδή, δεν λειτουργούν ανεξάρτητα), με σκοπό τη δημιουργία μίας νέας Αρχής, **στερείται προφανούς σκοπιμότητας και αναγκαιότητας,** από τη στιγμή που στον νέο φορέα σχεδιάζεται να ανατεθεί μία αρμοδιότητα (η εξωδικαστική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών) που ήδη με απόλυτη επιτυχία και αποτελεσματικότητα εξυπηρετείται. Παρότι το σχ/ν προβλέπει ότι οι λειτουργίες του Συνηγόρου του Καταναλωτή ενσωματώνονται στην νέα Αρχή, η απώλεια της θεσμικά κατοχυρωμένης ανεξαρτησίας του Συνηγόρου, ο οποίος αναφερόταν απευθείας στη Βουλή, **συνιστά οπισθοδρόμηση σε επίπεδο θεσμικών εγγυήσεων** για τους πολίτες.

Όσον αφορά στο θέμα της αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς, **η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι πρόκειται για ζήτημα το οποίο έως σήμερα η Πολιτεία δεν αντιμετωπίζει ολιστικά καθώς διαιωνίζεται η πολυδιάσπαση των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους,** γεγονός που πέραν των άλλων συνεπειών προκαλεί και δυσχέρειες στην λειτουργία και τις δυνατότητες ανάπτυξης της ιδιωτικής οικονομίας. Οι αρμοδιότητες ελέγχου της αγοράς και κατ' επέκταση προστασίας του καταναλωτή για αγαθά και υπηρεσίες, ασκούνται σήμερα από τουλάχιστον δέκα διακριτές υπηρεσίες, αφορούν τέσσερα Υπουργεία (Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης, Υγείας, Περιβάλλοντος), την Τράπεζα της Ελλάδος για χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες και δύο Ανεξάρτητες Αρχές που υπάγονται στη Βουλή των Ελλήνων (ΡΑΑΕΕΥ και ΕΕΤΤ). Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η **προτεινόμενη νέα Αρχή που θα υπάγεται στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΝ δεν αλλάζει αυτή την πραγματικότητα,** αφού πρακτικά αυτή αναλαμβάνει μόνο μέρος των αρμοδιοτήτων της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙΜΕΑ), μέρος των

1 βλ. Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή Ελλάδος, Δελτίο Τύπου 24/10/2025.

<https://www.eccgreece.gr/sites/default/files/news-events/files/2025-10/2025-10-24.%CE%94%CE%A4-%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CE%95%CE%9A%CE%9A-%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82.pdf>

αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, αποκτά αυτοτελή μονάδα επικοινωνίας και ουσιαστικά θέτει υπό τον έλεγχο του Διοικητή της τον Συνήγορο του Καταναλωτή. Αναφορικά με τη ΔΙΜΕΑ, η οποία σύμφωνα με τον προωθούμενο σχεδιασμό θα αποτελεί κύρια υπηρεσία της νέας Αρχής, επισημαίνεται ότι πρόκειται για υπηρεσία που δημιουργήθηκε το 2020. Η επίκληση σύγχυσης αρμοδιοτήτων μεταξύ δύο υπηρεσιών της ίδιας διοικητικής αρχής (Υπουργείο Ανάπτυξης), είναι ένα ζήτημα που θα μπορούσε να επιλυθεί με απλή κανονιστική πράξη, χωρίς να απαιτείται η ίδρυση μιας νέας διοικητικής δομής, η οποία παρά το ότι θα αποτελέσει καθολικό διάδοχο των συγχωνευόμενων υπηρεσιών θα χρειαστεί μεγάλο χρονικό διάστημα οργάνωσης και πλήρους λειτουργίας. Η επιλογή δε της απορρόφησης της ΔΙΜΕΑ χωρίς το Τμήμα Χημικών Αναλύσεων, συνεπάγεται αποδυνάμωση της υπηρεσίας, ενώ δεν προκύπτει σαφώς ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του αποσπώμενου από αυτήν τμήματος το οποίο απλώς μεταφέρεται στη Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Συνολικά, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι **το υπό εξέταση σχ/ν δεν αποτελεί ουσιώδες εγχείρημα αναδιοργάνωσης, βελτίωσης ή εκσυγχρονισμού των συγχωνευόμενων υπηρεσιών.** Οι προωθούμενες ρυθμίσεις δεν εξαλείφουν ούτε περιορίζουν την πολιτική διεύθυνση των ελεγκτικών υπηρεσιών του ΥΠΑΝ, ενώ ταυτόχρονα δεν εντοπίζονται τα ακριβή προβλήματα που η συγκεκριμένη πρωτοβουλία επιχειρεί να επιλύσει. Άγεται επομένως το συμπέρασμα, ότι η συγχώνευση των παραπάνω υπηρεσιών μάλλον εξυπηρετεί περισσότερο πολιτικού περιεχομένου στοχεύσεις, παρά αποτελεί ρυθμιστική παρέμβαση ουσιαστικής βελτίωσης του υφισταμένου πλαισίου.

Στο σημείο αυτό, επισημαίνεται ότι στα πλαίσια μίας χρηστής διοίκησης, η δημιουργία οποιασδήποτε ανεξάρτητης αρχής, πρέπει να πληροί προϋποθέσεις που να εξασφαλίζουν με σαφή και νομοθετικά ορθό τρόπο τη διασφάλιση αμεροληψίας και αξιοπιστίας. Όπως παρατίθεται σε διεθνή βιβλιογραφία, η ίδρυση μιας Ανεξάρτητης Αρχής δεν θα πρέπει να συνδέεται με την προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να απεμπολήσει την ευθύνη συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, ώστε να εμφανίζεται ως αμέτοχη ευθυνών σε περίπτωση αποτυχημένων/αντιδημοφιλών ρυθμίσεων (blame shifting), ή με την προσπάθεια εξομοίωσης σε ένα διεθνές περιβάλλον πολλαπλασιασμού των Ανεξάρτητων Αρχών, όπου

η συμβολικότητα της ίδρυσής τους έχει μεγαλύτερη σημασία από τις λειτουργίες που επιτελούν (Gilardi, 2005)².

Η επιτυχία, συνεπώς μία ενοποίησης των αρχών εποπτείας της αγοράς και προστασίας του καταναλωτή και δημιουργίας μίας ανεξάρτητης αρχής, δεν εξαρτάται μόνο από την οργανωτική συνένωση υπηρεσιών, αλλά πρωτίστως από την ποιότητα των θεσμικών εγγυήσεων που τη συνοδεύουν. Για να επιτελέσει τον σκοπό της μία οποιαδήποτε νέα ανεξάρτητη αρχή οφείλει να διαθέτει ουσιαστική διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία, καθώς και διαφανείς διαδικασίες επιλογής και λογοδοσίας των οργάνων της. Εξίσου κρίσιμη είναι η διασφάλιση θεσμικής συνέχειας και ομαλής μετάβασης των ενσωματούμενων φορέων, ώστε να μην απολεσθεί η σωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία τους. Παράλληλα, η επιτυχία προϋποθέτει την ενεργή συμμετοχή των ενώσεων καταναλωτών και των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση πολιτικής, καθώς και την καθιέρωση μηχανισμών διαρκούς αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της διαφάνειας της Αρχής. **Για το παρόν Σχέδιο Νόμου, συνεπώς, αποτελεί ακρογωνιαίας σημασίας προτεραιότητα το να μην απολεσθούν οι εξειδικευμένες λειτουργίες του κάθε φορέα και να ορισθούν σαφώς τα όρια κάθε επιμέρους τμήματος και οργανωτικής δομής, γεγονός που δεν φαίνεται να επιτυγχάνεται με την παρούσα μορφή και διατύπωσή του, που είναι σε πλήθος σημείων ασαφής και ελλιπής.**

Επιπλέον, **ζητούμενα παραμένουν η ουσιαστική ανεξαρτησία της νέας Αρχής και η διασφάλιση της διαφάνειας στη λειτουργία της.** Παρά την παρουσιαζόμενη ανεξαρτησία της αρχής, παρατηρείται μία **δυσχερής διάκριση των εξουσιών και ουσιαστικής αυτονομίας της,** καθώς ουσιαστικά μετά από εισήγηση της σχετικής επιτροπής, ο Υπουργός Ανάπτυξης επιλέγει τα μέλη της διοίκησης αυτής, ενώ έχει δικαίωμα παύσης του Διοικητή και του Συμβουλίου Διοίκησης και εγκρίνει σημαντικές για την ανεξαρτησία της λειτουργίες, όπως διορισμούς και ανανεώσεις (α. 12, 13, 6 και 8).

Την ίδια στιγμή, το παρόν Σχέδιο Νόμου δίδει δυσανάλογα μεγάλη έμφαση στις αρμοδιότητες και εξουσίες του Διοικητή, ενώ δεν παρέχεται καν στο κείμενο του Σχεδίου Νόμου η αντίστοιχη προσοχή στον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων και εξουσιών των Υποδιοικητών (α. 9 και 10). Για το δε Συμβούλιο

² Giraldi F., Swiss Political Science Review, The Formal Independence of Regulators: A Comparison of 17 Countries and 7 Sectors, 2005.

Διοίκησης, οι αρμοδιότητες του ουσιαστικά περιορίζονται στην απλή διατύπωση γνώμης επί μιας σειράς θεμάτων, γνώμη μάλιστα που δεν είναι καν απαραίτητη για τη λήψη μιας απόφασης (α. 6).

Σημαντική έλλειψη επίσης, αποτελεί το κομμάτι του μη προσδιορισμού της εμπειρίας των υποδιοικητών, ως βασική προϋπόθεση επιλογής τους (α. 8 παρ.4 σε σύγκριση με το α. 8 παρ.3 που αναφέρεται στον Διοικητή). Ο Διοικητής παρουσιάζεται να έχει εξαιρετικά εκτεταμένες αρμοδιότητες (διοικητικές, οικονομικές, οργανωτικές, πειθαρχικές). Με την έλλειψη προσδιορισμού των αρμοδιοτήτων των υποδιοικητών, ή των ατόμων που θα προέρχονται από τις συνενωμένες υπηρεσίες, αλλά και της απουσίας ουσιαστικών αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης, ενέχεται υψηλός **κίνδυνος** υπερσυγκέντρωσης εξουσίας και εν τέλει **περιορισμένης εσωτερικής – άρα και εξωτερικής – διαφάνειας**. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων του Διοικητή της νέας αρχής, στον οποίο απονέμεται η ελευθερία διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών πόρων, **δεν συνάδει όχι μόνο προς την αρχή της χρηστής διοίκησης αλλά και προς τη θεμελιώδη δημοκρατική αρχή που πρέπει να διέπει τη λειτουργία όλων των κρατικών φορέων και υπηρεσιών.**

Επιπλέον, μια οιαδήποτε ανεξάρτητη αρχή, οφείλει να προάγει τη **διαφάνεια και τη λογοδοσία**. Το παρόν Σχέδιο Νόμου προβλέπει μεν την ύπαρξη και δημοσίευση ετησίων εκθέσεων, ωστόσο **ο μέχρι τώρα προσδιορισμός υποχρέωσης δημοσίευσης και άλλων στοιχείων της αρχής κρίνεται ελλιπής**. Για παράδειγμα, η υποχρέωση δημοσίευσης αποφάσεων, πορισμάτων ή στατιστικών σε ανοιχτά δεδομένα θα προωθούσε με τον βέλτιστο τρόπο τη διαφάνεια, αλλά και τη λογοδοσία προς το κοινό, προάγοντας και την ενημέρωσή του. Παράλληλα, στα πλαίσια δημιουργίας μία ανεξάρτητης αρχής για την εποπτεία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών, **κρίνεται απαραίτητος ο προσδιορισμός ενός σαφούς εξωτερικού μηχανισμού ελέγχου και αξιολόγησης της πορείας της αρχής, γεγονός που απουσιάζει από το παρόν Σχέδιο Νόμου.**

Τέλος, προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση κάθε προσπάθειας συνένωσης οργανισμών ή υπηρεσιών αποτελεί ο σαφής προσδιορισμός σε ένα ενιαίο κείμενο του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την νεοσυσταθείσα αρχή. Το παρόν Σχέδιο Νόμου παρουσιάζει ελλείψεις ως προς αυτόν τον τομέα, ενώ δεν διακρίνεται ένα σαφές πλαίσιο περιγραφής του οργανογράμματος της νέα αρχής. Η **συγχώνευση χωρίς αναλυτικό πλάνο εφαρμογής**, τεσσάρων επιμέρους διαφορετικών υπηρεσιών, που διέπονται μέχρι σήμερα από διαφορετικά νομικά πλαίσια και λειτουργούν είτε ανεξάρτητα είτε ως μέρος άλλων υπηρεσιών, **δημιουργεί τη βάση για μη χρηστή διοίκηση**, ενώ δύναται να προκαλέσει διοικητική

σύγχυση, και να οδηγήσει είτε σε καθυστερήσεις είτε σε απώλεια θεσμικής συνέχειας, προκαλώντας κρίση στους θεσμούς και στην εμπιστοσύνη των πολιτών προς αυτούς. Για την αποφυγή μίας τέτοιας εξέλιξης και την αύξηση της δημοκρατικής νομιμοποίησης και διαφάνειας, προτείνεται η εισαγωγή διατάξεων που θα επιτρέπουν τη σαφή ομαλή σύνθεση και λειτουργία της νέας αρχής, και τη **συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών** (ενώσεων καταναλωτών και κοινωνικών εταίρων) στη διαμόρφωση στρατηγικής ή στην αξιολόγηση της Αρχής.

Γ. ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Στο αντικείμενο του Σχεδίου Νόμου προτείνεται η προσθήκη αναφοράς και στη διαδικασία μετάβασης προς την νέα αρχή. Οι επιμέρους ρυθμίσεις που θα αναφέρονται σε ζητήματα νομικής και λειτουργικής μετάβασης προτείνεται να περιγραφούν με την προσθήκη νέου άρθρου όπου θα βρίσκεται και η παρουσίαση του οργανογράμματος, συνολικής διεύθυνσης της νέας αρχής και του προγράμματος ενσωμάτωσης των υπηρεσιών σε αυτή.

Άρθρο 3

Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή

Το Σχέδιο Νόμου προκρίνει ως στόχο τη διαφάνεια και μείωση του κατακερματισμού των υπηρεσιών. Προτείνεται ο σαφής προσδιορισμός οργανογράμματος, αλλά και ο ορισμός στην παρ. 3 του αριθμού και του είδους/ρόλου των Υπηρεσιών που δύνανται να συστήνονται και να λειτουργούν, ώστε να διαφυλαχθεί η διαφάνεια στο τρόπο σύνθεσης και λειτουργίας της και να αποφευχθεί η δυνατότητα εκ νέου κατακερματισμού των υπηρεσιών.

Άρθρο 4

Αποστολή και αρμοδιότητες της Αρχής

Το άρθρο παρουσιάζει πλήθος αρμοδιοτήτων, χωρίς σαφή και συνεπή κατηγοριοποίηση και παράθεση αυτών. Προτείνεται αρχικώς η εκ νέου παράθεση των αρμοδιοτήτων ανά είδος δράσης και ρόλου, ώστε να διασφαλίζεται η σαφήνεια του οργανωτικού πλαισίου λειτουργίας της αρχής. Την ίδια στιγμή, η συγκέντρωση υπερβολικών αρμοδιοτήτων (έλεγχος, επιβολή μέτρων, διαμεσολάβηση, νομική εκπροσώπηση) στην ίδια Αρχή δημιουργεί το έδαφος για συγκρούσεις ρόλων.

Προτείνεται η θεσμοθέτηση τμηματικής παρουσίας και διαχώρισης λειτουργιών και υπηρεσιών με σαφή προσδιορισμό των λειτουργιών ελέγχου, των λειτουργιών επιβολής κυρώσεων και των λειτουργιών εξωδικαστικής επίλυσης.

Στα πλαίσια δημιουργίας μία νέας αρχής, προτείνεται και η προσθήκη εδαφίου υπό α. 4δ, με αναφορά στην παροχή διακριτού χώρου στον ιστότοπο της αρχής με την παράθεση του συνόλου της σχετικής

νομοθεσίας, ενδεικτικής νομολογίας και αποφάσεων, προς ενημέρωση των καταναλωτών και του κοινού.

Άρθρο 6

Συμβούλιο Διοίκησης

Συστήνεται πενταμελές Συμβούλιο Διοίκησης για το οποίο ορίζεται ότι «Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Αρχής και του Συμβουλίου Διοίκησης.».

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι τα προσόντα που απαιτούνται προκειμένου να μπορεί κάποιος να τοποθετηθεί στο Συμβούλιο Διοίκησης (απλή κατοχή πτυχίου ΑΕΙ, επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με τους σκοπούς της Αρχής και άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας), δεν συνάδουν με τα απαιτούμενα προσόντα οργάνων διοίκησης και δη μίας ανεξάρτητης αρχής. Προτείνεται η εισαγωγή τουλάχιστον του αριθμού ετών για την κατ' ελάχιστο εμπειρία (α. 6, παρ. 2 β).

Επισημαίνεται επίσης ότι δεν προβλέπεται η διαδικασία επιλογής των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, ούτε ορίζεται η διαδικασία της απόφασης για την τοποθέτησή τους (ποιος αποφασίζει – τοποθετεί τα μέλη του Συμβουλίου).

Επιπλέον, προβλέπεται ότι τα μέλη του Συμβουλίου είναι μερικής απασχόλησης και η αμοιβή τους επαφίεται σε απόφαση Υπουργών, πιθανότατα των Οικονομικών και Ανάπτυξης. (Το σχέδιο νόμου παραπέμπει στο άρθρο 22 παρ 3 του Ν.4354/2015 όπου καθορίζεται η αμοιβή Περιφερειάρχων κτλ. Πιθανόν να εννοεί την πιο προσηκουσα παρ 4 του ίδιου Νόμου).

Επιπρόσθετα, ενώ η υπηρετήση στο Συμβούλιο Διοίκησης ορίζεται ως μερικής απασχόλησης χωρίς να αναστέλλεται η άσκηση καθηκόντων τους στο δημόσιο (παρ. 3α), ακολουθεί η διάταξη στην παρ. 3β που ορίζει ότι μετά τη λήξη της θητείας τους επιστρέφουν στη θέση τους στο Δημόσιο Τομέα, από την οποία όμως δεν αποχώρησαν ή δεν ανεστάλη η άσκηση των καθηκόντων τους λόγω του ορισμού τους στο Συμβούλιο Διοίκησης.

Προτείνεται η επαναδιατύπωση της παρ. 3, ώστε να εξαλείφονται όλες οι πιθανότητες σύγκρουσης συμφερόντων. Με στόχο την αποτροπή της δημιουργίας πεδίου διαφορετικών ερμηνειών και κινδύνους

σύγκρουσης συμφερόντων, προτείνεται ο περιορισμός των παρεκκλίσεων ασυμβίβαστων και καθορισμός διαφανούς διαδικασίας αιτιολόγησης ανανέωσης, για παράδειγμα μέσω δημοσίευσης των εκθέσεων αξιολόγησης.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης

Δεν νοείται οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης να περιορίζονται πρακτικά στην απλή διατύπωση γνώμης επί μίας σειράς θεμάτων, γνώμη μάλιστα που δεν είναι καν απαραίτητη για τη λήψη μίας απόφασης.

Επιπλέον, προτείνεται η αντικατάσταση του α. 7 παρ.2 αναφορικά με το τεκμήριο σιωπηρής αποδοχής, ώστε να αποφεύγονται κενά στη διοίκηση ή ασάφειες αναφορικά με τη λήψη αποφάσεων. Προτείνεται η αντικατάσταση του τεκμηρίου σιωπηρής αποδοχής με την υποχρεωτική εισήγηση (θετική ή αρνητική) ή την κατ' εξαίρεση παράταση επιπλέον 30 ημερών με παράθεση σαφούς αιτιολόγησης για την ανάγκη αυτής.

Άρθρο 8

Διοικητής και Υποδιοικητές της Αρχής

Η περίοδος ανανέωσης ή παύσης της θητείας με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, δημιουργεί προβληματισμό ως προς την πλήρη ανεξαρτησία της αρχής.

Προτείνεται η επαναδιατύπωση της διάταξης με αναφορά στη διαδικασία επιλογής, η οποία ενδεικτικώς μπορεί να καθίσταται στην ύπαρξη δημοσίευσης της αιτιολογίας ή στη δυνατότητα παροχής αιτιολογημένης επανεξέτασης.

Προτείνεται επίσης, η εισαγωγή στην παρ. 3 αριθμού ετών για την κατ' ελάχιστον εμπειρία του Διοικητή.

Αντίστοιχα, στην παρ. 4 προτείνεται η εισαγωγή εδαφίου, όπως παρουσιάζεται και στην παρ. 3β, με την αναφορά στα προσόντα της ύπαρξης σχετικής εμπειρίας και για τους υποδιοικητές (επίσης με εισαγωγή του αριθμού ετών για την κατ' ελάχιστον εμπειρία).

Άρθρα 9-10

Αρμοδιότητες Διοικητή – Υποδιοικητών

Επί της ουσίας, ο Διοικητής έχει πλήρη ελευθερία κινήσεων και αποφάσεων. Οι αρμοδιότητές του εκτείνονται σε όλο το φάσμα αρμοδιοτήτων της αρχής, ενώ αυτές των υποδιοικητών περιορίζονται τυπικά στο θεματικό πεδίο που τοποθετούνται ενώ στην πράξη καθορίζονται από τις αποφάσεις του Διοικητή.

Μία τόσο ευρεία παρουσίαση αρμοδιοτήτων του Διοικητή, δημιουργεί αυξημένους κινδύνους συγκεντρωτισμού και περιορισμού της διαφάνειας στη διοίκηση, πολλώ δε μάλλον όταν η εκτενής (ενδεικτική μάλιστα) αναφορά, παρουσιάζεται μόνο στο α. 9 για τις αρμοδιότητες του Διοικητή και όχι στο α. 10 για τις αρμοδιότητες των υποδιοικητών.

Προτείνεται ο εμπλουτισμός του α. 10 με τις αρμοδιότητες των υποδιοικητών, ο αντίστοιχος, εφ' όσον χρειάζεται περιορισμός των αρμοδιοτήτων του Διοικητή, άλλως πώς η υποχρεωτική δημοσίευση αποφάσεων μεταβίβασης αρμοδιοτήτων. Προτείνεται επίσης να γίνει ειδική μνεία περί του πλήρους διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ Διοικητή και Υποδιοικητή (π.χ. στον Υποδιοικητή Συνήγορο του Καταναλωτή) για συγκεκριμένες αρμοδιότητες της αρχής, όπως η εξωδικαστική επίλυση διαφορών, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των λειτουργιών.

Άρθρο 12

Διαδικασία επιλογής οργάνων διοίκησης της Αρχής

Προβλέπεται η διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την επιλογή των προσώπων διοίκησης της Αρχής. Δημιουργείται πενταμελής επιτροπή επιλογής των υποψηφίων που αποτελείται από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ, έναν αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, δύο ιδιώτες εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς οι οποίοι σχετίζονται με τις αρμοδιότητες της Αρχής και έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Πρακτικά το Υπουργείο Ανάπτυξης επιλέγει και τους δύο ιδιώτες αφού δεν προκύπτει μια σαφής διαδικασία επιλογής τους από κάποιο άλλο θεσμικό ή κοινωνικό φορέα. Επομένως ο Υπουργός Ανάπτυξης είναι σε θέση να καθορίσει την τελική επιλογή των υποψηφίων επί των οποίων θα διατυπώσει γνώμη η αρμόδια επιτροπή της Βουλής.

Το άρθρο δημιουργεί τη βάση για την ύπαρξη πολιτικής απόφασης στη λειτουργία στελέχωσης της αρχής, καθώς ο Υπουργός Ανάπτυξης επιλέγει από έναν κατάλογο. Προτείνεται η προσθήκη εδαφίου που να επιβάλλει τη δημοσιοποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης και κατανομής της βαθμολογίας, καθώς και η ύπαρξη αιτιολογημένης έκθεσης για την απόρριψη υποψηφίου. Εναλλακτικώς προτείνεται η επιλογή να γίνεται μέσω ΑΣΕΠ.

Άρθρο 13

Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση οργάνων διοίκησης της Αρχής

Ο διοικητής και τα μέλη του συμβουλίου της Διοίκησης δύναται να παύονται πριν από τη λήξη της θητείας τους με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης οι δε Υποδιοικητές με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή. Μεταξύ των λόγων παύσης περιλαμβάνεται «ο σπουδαίος λόγος που αφορά στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως ιδίως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων ή η κατάχρηση της θέσης για ίδιο όφελος». Σπουδαίος όμως λόγος μπορεί να νοηθεί και η διάσταση απόψεων ιδίως μεταξύ Διοικητή και Υποδιοικητών, γεγονός που τουλάχιστον υπονομεύει την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία με την οποία λειτουργεί έως σήμερα ο Συνήγορος του Καταναλωτή.

Άρθρο 16-17

Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης

Το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (α. 16) και το Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης (α. 17) εμφανίζουν πιθανώς αλληλοεπικαλούμενες αρμοδιότητες.

Προτείνεται η εισαγωγή εδαφίου που να ορίζει ότι μεταξύ του ΝΣΚ και της αρχής υπογράφεται πρωτόκολλο συνεργασίας ενώ η αρχή υποχρεούται στη δημοσίευση ετήσιας έκθεσης δικαστικών υποθέσεων. Επιπλέον προτείνεται η προσθήκη εδαφίου σε κάθε άρθρο που να ορίζει με σαφήνεια τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων/ύλης του κάθε γραφείου.

Άρθρο 18

Οργανικές θέσεις και στελέχωση

Προτείνεται η εισαγωγή εδαφίου υπό παρ. 1, με σαφή προσδιορισμό των αναγκών στελέχωσης της αρχής, ήτοι με σαφή αναφορά στο είδος των ειδικοτήτων και τον αριθμό στελεχών σε κάθε μία εξ αυτών.

Άρθρο 30

Προϋπολογισμός και οικονομική διαχείριση της Αρχής

Προτείνεται η εισαγωγή εδαφίου για την υποχρεωτική δημοσίευση των οικονομικών στοιχείων της αρχής.

Άρθρο 32

Εκθέσεις της Αρχής

Προτείνεται η εισαγωγή εδαφίου που να αναφέρεται στη δημοσίευση αποφάσεων, αποτελεσμάτων ελέγχου, πορείας δεικτών και οικονομικών στοιχείων.

Άρθρο 47

Αναγραφή πορείας διαμόρφωσης της τελικής τιμής προϊόντος σε νωπά προϊόντα στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου

Προβλέπεται ότι στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου αναγράφονται, κατά τρόπο προσήκοντα και ευκρινή, τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η πορεία διαμόρφωσης της τελικής τιμής προϊόντος σε νωπά προϊόντα, με σκοπό την προστασία του καταναλωτικού κοινού και τη διαφύλαξη του υγιούς ανταγωνισμού. Αρμόδια αρχή ελέγχου για την εφαρμογή της παρ. 1 και την επιβολή των κυρώσεων, ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης απαιτείται απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης με την οποία θα προσδιοριστούν:

α) οι κατηγορίες επιχειρήσεων για τις οποίες η εφαρμογή του μέτρου καθίσταται υποχρεωτική, η έναρξη ισχύος του για έκαστη κατηγορία επιχειρήσεων και προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, καθώς και η χρονική διάρκεια ισχύος του μέτρου,

β) τα νωπά προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του μέτρου,

γ) οι λεπτομέρειες για τον προσδιορισμό των τιμών και των στοιχείων, για έκαστο στάδιο από την παραγωγή έως τη διάθεση του προϊόντος, τα οποία αναγράφονται για την εφαρμογή του μέτρου και ζητήματα σχετικά με τον τρόπο αναγραφής των αρχικών και ενδιάμεσων τιμών,

δ) οι κυρώσεις για την παράβαση των υποχρεώσεων του μέτρου και ιδίως οι υποχρεώσεις, για την παράβαση των οποίων προβλέπεται κύρωση, το αντικείμενο της κύρωσης, το ύψος και η μέθοδος

επιμέτρησης των χρηματικών κυρώσεων και τα κριτήρια κλιμάκωσης των κυρώσεων, καθώς και οι συνέπειες σε περίπτωση υποτροπής,

ε) οι λεπτομέρειες για τον τρόπο ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η προτεινόμενη διάταξη προσκρούει σε μια σειρά αντικειμενικών δυσκολιών, παραβλέπει παράγοντες αύξησης του κόστους σε κάθε στάδιο διατίμησης, είναι πρακτικά αδύνατο να επιβληθεί και να ελεγχθεί η ορθή αποτύπωση στις περιπτώσεις εισαγωγών νωπών προϊόντων από χώρες εντός και εκτός της ΕΕ, θα παραπλανήσει τους καταναλωτές που θα εκλαμβάνουν τις διατιμήσεις ως «καθαρό κέρδος» των ενδιάμεσων σταθμών διακίνησης ενός προϊόντος ή του πωλητή λιανικής.

Επιπρόσθετα, η απλή αποτύπωση τιμών θα απαλείψει παράγοντες διατίμησης όπως είναι η ποιοτική κατηγοριοποίηση, η υπολογιζόμενη απώλεια προϊόντος σε διάφορα στάδια διακίνησης, ο όγκος παραγγελίας που επηρεάζει την τελική τιμή πώλησης σε κάθε στάδιο, ο χρόνος διατήρησης – αποθήκευσης προϊόντων, οι ειδικές εμπορικές πρακτικές που κάθε οικονομικός φορέας δικαιούται να εφαρμόζει, η προμήθεια προϊόντων μιας περιοχής από διακριτούς παραγωγούς με διαφορετική διατίμηση, το μεταφορικό κόστος και το μεταβαλλόμενο ενεργειακό κόστος.